

KRANJSKI ZVON

ŽUPNIJSKI LIST ZA KRANJ IN OKOLICO.

Izdaja: mestni župni urad v Kranju.
Izhaja zadnji teden v mesecu.

L. 1935. Št. 2.

Posamezna šte. 1 Din.

Nov red službe božje

Ob osmih je ob nedeljah naša župna cerkev odločno premajhna. Zunaj stoje cele gručice moških, pa tudi žensk ne manjka. Pred obhajilno mizo je pri obhajanju taka gneča, da se obhajanci težko prerinejo med otroki do obhajilne mize in nazaj. Otroci stoje v prezbiteriju natrpani, da eden drugega motijo pri molitvi. Radi tega smo se duhovniki po dolgem premišljevanju odločili, da se spremeni red službe božje tako, da se mesto osme sv. maše vršita dve sv. maši in sicer posebna za šolsko mladino in posebna za odrasle. Za odrasle bo služba božja ob 8 zjutraj s pridigo, za šolsko mladino šolska sv. maša ob 9.

Šolska sv. maša ob 9 bo pred vsem za šolsko mladino, tako da bodo vse cerkvene klopi rezervirane za otroke, ki bodo pri maši sedeli, ter bo imel vsak otrok radi kontrole svoj sedež. Prosimo, da odrasli pri tej maši nikar ne silijo v klopi, da ne bo treba koga poditi ven iz klopi, kar je zelo neprijeten posel.

Seveda morejo k tej šolski sv. maši tudi odrasli, vendar pa ne more nihče sedeti med to mašo v klopeh. Pri šolski sv. maši bodo peli šolski otroci.

Deseta sv. maša ostane, kakor je, če bi pa župljani splošno želeli, da se prenese za pol ure kasneje, pa bi tej želji rade volje ustregli.

Ker bo na ta način v cerkvi dovolj prostora, bomo vhod pri zakristiji zaprli, da ne bo možno tam nikomur več na hodniku postajati. Do trenutka, ko se bo kaka sv. maša pričela, bodo vrata pri zakristiji odprta; kdor bo prišel kasneje, ne bo mogel tam v cerkev, ampak le pri treh glavnih vratih na pročelju. Prosimo torej, naj nihče več ne postaja na hodniku pred zakristijo. Po vsaki maši se bodo vrata pri zakristiji spet odprla, da bodo mogli oni, ki stoje v prezbiteriju ali v kapeli, tod ven iz cerkve.

Če bi se večina onih vernikov, ki hodijo k 6. sveti maši, izjavila za to, da bi se ta maša prenesla na pol 6. uro, bi to tudi radevolje storili.

Novi red službe božje s posebno šolsko sv. mašo bo zaenkrat le poskus. Če se bo tak red obnesel, bo ostal stalno. Morda se bo zdelo, da je sv. maša za šolsko mladino ob 9 prepozna, posebno, kadar gredo otroci k

sv. obhajilu. Pripomniti pa moramo, da so nekateri že večkrat izrazili željo, da bi bila za otroke sv. maša kasneje, da morejo ob nedeljah dalj časa spati. Nekaterim materam je bilo težko do osmih otroke pripraviti za sv. mašo. Če bodo otroci dalj časa spali, jim tudi ne bo pretežko biti tešč, če bodo šli med šolsko mašo k sv. obhajilu.

Da bo šolska mladina iz osnovne šole mogla v redu opravljati vsaj mesečno spoved, bomo priredili dvakrat na mesec ob sobotah pred nedeljo skupno spovedovanje in sicer pred drugo nedeljo za dečke in v soboto pred tretjo nedeljo v mesecu za deklice, vsakokrat ob 4 popoldne. Prosimo, da otroke starši takrat res pošljejo k spovedi. Nekoliko neprijetno je, če se morajo šolski otroci pri spovedi drenjati med odraslimi, zato jim bomo dali priliko s posebno mesečno spovedjo, da jim ne bo treba čakati med odraslimi na spoved. — Tako bo redno mesečno spovedovanje: v soboto pred prvo nedeljo v mesecu za gimnazijsko mladino, v soboto pred drugo nedeljo v mesecu za dečke osnovne šole, v soboto pred tretjo nedeljo v mesecu za deklice osnovne šole in v soboto pred četrto nedeljo v mesecu za šolske otroke primskovske šole, vsakokrat ob 4 popoldne v zimskem času.

Novi red službe božje se prične v nedeljo, dne 10. februarja.

Mesečna spoved za dečke bo v soboto, dne 9. februarja, za deklice v soboto, dne 16. februarja, za primskovsko šolo v soboto, dne 23. februarja.

Udeležba pri nekatoliškem bogoslužju

V današnjih svetovnih razmerah pridejo katoliki neredko v priložnost, da se morajo udeležiti nekatoliških obredov in nekatoliškega bogoslužja. Mnogi ne vedo, kako se jim je ob taki priliki obnašati, zato je potrebno, da se vsak katolik pouči o tem, kaj določa katoliška morala in katoliški cerkveni zakonik.

Cerkveni zakonik, canon 1258, določa glede udeležbe katolikov pri nekatoliški božji službi sledeče:

„Nikakor ni dovoljeno vernikom na katerikoli način aktivno prisostvovati ali se udeleževati nekatoliške službe božje. Tolerirati se more le pasivna ali materialna navzočnost zaradi državne službe ali zaradi zunanje slovesnosti, toda le iz važnega razloga, ki ga v slučaju dvoma odobri škof. Tolerirati se more tudi udeležba pri pogrebih nekatolikov, pri porokah in podobnih prilikah, če ni nevarnost odpada in pohujšanja.“

Katoliška moralka, glej Noldin „Theologia moralis“, II. del, str. 41, loči kakor cerkveni zakonik dvojno udeležbo pri bogoslužju nekatolikov, aktivno formalno in aktivno materialno.

Aktivna in formalna je ona udeležba pri bogoslužju, če se katolik udeležuje nekatoliškega bogoslužja z duhom, umom in voljo, da se v resnici združuje z nekatoliškim obredom, bogoslužjem in molitvijo. To more napraviti na dva načina: 1. Izrecno, če se kdo udeležuje nekatoliških obredov s tem namenom, da jih odobrava. 2. Vključno, ko sicer nima naravnost namena, odobravati nekatoliškega obreda in vere, pa nekaj takega naredi, kar je na zunaj izraz odobravanja oziroma sodelovanja pri nekatoliškem bogočastju. Tako izraža n. pr. odobravanje nekatoliškega bogoslužja in tako tudi nekatoliške vere, če se kdo udeležuje obredne pojedine tuje vere, če sodeluje pri maši in obredih, če poje pri nekatoliški službi božji in podobno.

Aktivna in formalna udeležba pri nekatoliški božji službi je po katoliški morali vedno smrten greh, za katere tozadevne pregrehe je v cerkvenem zakoniku določena celo kazen izključitve iz katoliške Cerkve, kakor n. pr. če se kdo poroči pred nekatoliškim duhovnikom ali če da svojega otroka krstiti nekatoliškemu duhovniku.

Z aktivno in formalno udeležbo pri nekatoliškem bogočastju katolik namreč zataji svojo vero in zato je vsako tako dejanje smrten greh.

Aktivna in materialna udeležba pri tujeverskem bogoslužju pa je, če se katolik udeležuje nekatoliške službe božje le nekako s telesom, ne pa v duhu, ko je samo navzoč pri tujeverski službi božji, pa ne sodeluje pri njej, se ne udeležuje obredov in ne molitev.

Tudi taka udeležba pri nekatoliškem bogočastju, pri maši ali službi božji nekatolikov je nedovoljena in je grešna sama na sebi, ker je v njej nevarnost za odpad v krivo vero in navaja v versko brezbriznost, ker daje vernikom pohujšanje in potrjuje nekatolike v njih veri, ker na zunaj odobrava nekatoliško vero in zatajuje katoliško.

Toda dočim je aktivna in formalna udeležba pri tujem bogočastju vedno greh in ni nikdar dovoljena, je aktivna in le materialna udeležba iz važnih razlogov za katolika dovoljena. Tako je n. pr. dovoljeno v gotovih rezmerah udeležiti se nekatoliškega pogrebne spreveda, nekatoliške poroke in slično.

Pogosto se zgodi, da morajo katoliški uradniki zastopati državno oblast oziroma urad pri nekatoliškem

bogoslužju. To je dovoljeno, če se katoliški uradnik pri službi božji ne udeležuje molitev in ne obredov, ampak se le pasivno zadrži in je le materialno navzoč brez formalnega sodelovanja. Za uradnika je zadosten razlog služba, ki jo vrši, da se udeleži nekatoliškega bogoslužja, toda le materialno, brez duševnega sodelovanja pri bogoslužju. Nikakor pa ni dovoljeno udeleževati se nekatoliške sv. maše, bogoslužja in obredov brez zadostnega vzroka, samo iz radovednosti. Tako tudi ni dovoljeno brez važnega vzroka poslušati nekatoliške verske govore. Nikoli ne sme katolik sodelovati pri nekatoliški službi božji pri petju ali igranju, ker s tem formalno sodeluje pri nekatoliški bož. službi.

Glede udeležbe pri porokah nekatolikov velja sledeče: Katolik se lahko udeležuje poročne pojedine pri nekatoliških porokah, ker je to navadno civilno delo. Dovoljeno je prisostvovati tudi cerkvenemu obredu nekatoliške poroke iz vljudnosti, naklonjenosti, pa tudi iz radovednosti, če nič ne sodeluje pri obredu. Ni pa dovoljeno vršiti vloge priče pri taki poroki, ker to spada k obredu. Nikdar ni dovoljeno katoliku sklepati poroko pred nekatoliškim duhovnikom; kdor to storil, je izobčen iz katoliške Cerkve.

Pri nekatoliškem krstu ni nikdar dovoljeno katoliku biti za botra. Iz zadostnega vzroka pa je dovoljeno biti navzoč kot gledavec, kot kak delegat iz uradnih ozirav ali iz počesčenja fungirati kot nekak časten boter brez sodelovanja pri obredu. Tudi ni nikdar dovoljeno, da bi katoliški starši dali svojega otroka krstiti nekatoliškemu duhovniku, enako tudi ni nikdar dovoljeno, da bi nekatolik bil katoliškemu otroku za botra.

Vsi ti cerkveni predpisi so sami po sebi umevni, ker vernik ne sme nikdar zatajiti svoje vere, ne sme nikoli dajati pohujšanja. Katolik ne sme nikdar zaničevati drugovercev, mora vse ljubiti, mora spoštovati njih prepričanje.

Podpirajte Vincencijevo družbo!

S. M. J.:

Dekle, bodi dekle!

V času živimo, ko je nemogoče postalo vsakdanje. Poleg civilizacije, ki je vsak dan smejejša, se je pojavila surovost in brezobzirnost, nad katero strmimo zlasti starejši, ki smo bili vzgojeni po starih pravilih, da bodi človekova zunanost v čim večji skladnosti z notranjostjo. Danes pa se bolj ali manj poudarja le zunanost, videz. Za srčno kulturo nimajo mnogi prav nič več smisla. Ta brezobzirni val časa je močno oskrnil tudi dekliško dušo. Spremenil je to prelepo celico devištva v mlako, in v človeški družbi smo bolešno začutili pomanjkanje nežnega dekliškega elementa.

Nekaj zelo poniževalnega je danes v človeški družbi — kvantanje. Že beseda sama zaboli v srce.

Kot da bi bilo dekle že zdavnaj pozabilo ono posvečeno besedo božjo: omadežuje človeka to, kar pride iz ust. Da, močno omadežuje. Ker skozi usta se razliva dih duše. In kako naj cvete lilija v srcu, iz katere vre strup nelepe besede? — Včasih žena kvantanja celo v moški družbi ni trpela. Vojna pa je s svojo grozoto v možu močno otopila čut sramežljivosti in rahločutnosti. In po možu in fantu je postala tudi žena in dekle v besedi trda in premalo nežna.

Dekle, kako je s teboj? Ali je povojna doba tudi v tvoji duši zamorila deklišтво? Ali tudi tebi najčistejša Devica ni več najvišji vzor ženske dušne lepote? Če si še zvesta resnici, če še verno hodiš v cerkev, če še moliš, če si še prepričana o resničnosti onostranskega življenja, potem ti pač ne bo težko razumeti besed: dekle, bodi dekle! Ne govori umazano! Razumela boš in s studom obsodila to napako, ki se med sodobno dekliško družbo tako močno širi.

Nespodobno govorjenje že fanta omadežuje. Pri dekletu pa se človek ob nespodobni besedi zdrzne, ker ve, da mora biti srce, iz katerega taka beseda pride, tudi oskrunjeno. Poleg npravstvene pokvarjenosti pa kaže dekle z nespodobnim govorjenjem tudi veliko lahkomišljenost. Ne pomisli, da odbija plemenito družbo. Da se mora fant, ki je še dober in ki išče v dekletu utelešenja ideala, odvrniti od nje. Razkriva s takim govorjenjem dekle tudi svojo plitkost, nedozorelost in pomanjkanje vsake zunanje olike. Kajti zlasti iz besed odseva plemstvo duše, ki ga daje dekletom čisto devišтво. Besede dekletove so kot vonj cvetlice. Če je vonj strupen, rože z vso dušo ljubiti ne moremo. In kjer je vonj po gnilobi, tam je že gniloba blizu. Dekle, ki govori nespodobno, je v veliki nevarnosti, da kmalu pade.

Dekle, ti prelepa življenjska celica naša! Zaradi Boga, ki ti je tako razkošno lepoto dal, zaradi sebe, ki si kot prebujena kal za nov rod, zaradi rodu, ki še rojen ni in ki mu boš ti mati, čuvaj svoje čisto deklišтво! Iz tebe bo pila domovina bodočnost, po tvojem življenju se bo razlilo v svet čisto, močno življenje; po tebi, če boš v vsem močna in čista. Kajti če dekle ni fino, sramežljivo, dekliško, kako bo sramežljiva in nežna mati, ki bo s svojim srcem sebe zapuščala otrokom? In usta, ki sadijo v otroške duše prve kali vere, vendar morajo biti čista. Da, samo če boste čiste in Cerkvi vdane, nam boste mogle ohraniti vero po svojih otrokih. Čistost v delu in besedi bo dajala moči telesnemu in duševnemu življenju. In še nekaj! Tako prečudno je, da se govori največ plehkkih besed v zvezi z ljubeznijo, tem najvišjim čuvstvom človeškim. Ker še danes nočemo uvideti svetosti, ki jo je Bog položil v čisto, globoko ljubezen. Tudi v ljubezen med fantom in dekletom, če je poštena, čista in globoka. Dekleta, če ljubite moškega, ljubite ga čisto in pošteno. Tako bo vaša ljubezen oni diamantni vogelni kamen, na katerega si morete sezidati toplo domače ognjišče. Skušajte odkriti tudi v tej tvoji svoji ljubezni brezmejno Očetovo dobroto. Naj vam bo ljubezen kot sveta skriv-

nost, kot zlata zvezda, ki vam jo je dal Oče, da po njej najdete svoj dom. Če vam bo vaša ljubezen kot božja luč, tedaj boste mogle spoštovati sebe in moža, na katerega vas ljubezen veže; in nikdar več ne boste mogle spregovoriti o tej svoji sveti skrivnosti podle besede. Boste kot mesto na gori, vse deviške in lepe. Po vas se bodo ozirali popotniki in bodo hrepeneli po čisti toploti vaše bližine. Tudi življenje okrog vas bo postajalo čistejše in nežnejše.

Dekle, odpri, odpri kot lilija v pomladi znova svojo dušo sveti čistosti! Močna volja in globoka vera ti jo bo utrdila. Naj svet ljubi mlake. Dekliška duša tudi danes še nosi v sebi znak Brezmadežne. To znamenje vtisni, dekle, globoko svojim besedam in svojemu delu, in prazni današnji čas bo zopet v tebi našel — dekle: To je danes tvoje veliko apostolstvo.

Župnija Kranj

LETNO POROČILO

Gibanje prebivalstva. V letu 1934 je bilo v kranjski župniji rojenih 125 otrok, med temi 13 nezakon-skih; dečkov je bilo rojenih 63, deklic pa 62. Eden je bil mrtev rojen. Od novorojenih jih je v l. 1934 umrlo že 12 otrok. Preteklo leto je umrlo v župniji 63 ljudi, med temi je umrlo neprevidene smrti 9 ljudi. Največjo starost je dosegla Mihelič Marija roj. Vajt, ki je doživela starost 90 let. Oklicanih je bilo 80 parov, v Kranju poročenih je bilo 51 parov, drugam je šlo k poroki 8 parov, od drugod pa so v Kranj prišli k poroki 4 pari. Po poklicu je bilo ženinov: 33 delavcev, 9 obrtnikov, 5 uradnikov, 2 poduradnika, 4 kmetje, 3 trgovci oz. trgovski nameščenci, 1 hišni posestnik, 1 advokat, 1 vojak.

Sv. obhajil se je leta 1934 razdelilo: v župni cerkvi 65.200, v Marijanišču 9868, na Primskovem 3670, v gimnaziji 1660, v Delavskem domu 400 — skupaj vseh obhajil v župniji 80.797.

Cerkveno gospodarstvo. Župna cerkev je imela v letu 1934: Dohodkov tekom leta Din 29.952, saldo lanskega leta Din 9245.31, skupaj dohodkov Din 39.197.31. Stroškov je bilo Din 32.040.74. Tako je ostal pri gospodarstvu župne cerkve v letu 1934 prebitek Din 7.155.57, ki se porabi za kritje dolga za restavracijo župne cerkve. Restavracija župne cerkve ima svoj račun zase, njen obračun je prinesel že Kranjski zvon v prvi letošnji številki.

Rožnivenška cerkev je imela dohodkov 3378.75 dinarjev, stroškov Din 841.45, dolg iz lanskega leta Din 13.336.50, ostane dolga ob koncu leta še Din 10.799.20.

Pungrat. Dohodkov Din 1581, stroškov Din 305.—, primankljaj iz prejšnjega leta Din 8332.23, ostane saldo primanjkljaj Din 7056.23.

Primskovo. Dohodkov Din 25.077.86, stroškov Din 48.667.75. Med dohodke je vštet preostanek iz prejšnjih let, med stroški je nakup zemljišča ob cerkvi, kar je skupno s stroški zneslo Din 41.707.

Čirčiče. Dohodkov Din 920.—, stroškov Din 267, ostane v dobro Din 653.

Huje. Dohodkov Din 2815.50, stroškov z lanskim primanjkljajem Din 10.205.80, ostane dolga še Din 7390.50.

Rupa. Dohodkov Din 417, stroškov 264, ostane v dobro Din 153.

Oznanila za februar.

1. Prvi petek v mesecu, ob 6 sv. maša z blagoslovom.

2. Praznik Marijinega očiščevanja ali svečnica, nezapovedan praznik. Ob 6 sv. maša z blagoslovom, ob 10 pridiga, blagoslov sveč, procesija okrog župne cerkve in peta sv. maša z blagoslovom.

Popoldne ob pol 3 slovesne pete litanije M. božje, nato darovanje sveč za župno cerkev. Po litanijah je shod za žensko Marijino družbo.

Procesija po blagoslovu sveč na svečnico je lep in pomenljiv star cerkveni obred; vsi verniki, ki se udeležijo blagoslova sveč, naj se priključijo tudi procesiji po blagoslovu.

3. IV. nedelja po razglasenju Gospodovem, prva nedelja v mesecu, ob 6 sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim; mesečno obhajilo za moške. Popoldne ob pol 3 ura molitve. Uro molitve naj moli vsa cerkev in vsi navzoči naj tudi pojejo nabožne pesmi, ki se pojo ob tej priliki. Po uri molitve pete litanije presvetelega Srca Jezusovega.

Sv. Blaž. Blagoslov sv. Blaža se bo delil po 6. sv. maši.

Na Pungratu ta dan ne bo sv. maše. Ko je bila 20. januarja, na praznik sv. Fabijana in Sebastijana na Pungratu ob 10 sv. maša mesto v župni cerkvi, mnogi niso mogli v cerkev in so radi mraza šli brez maše domov. Sicer bi bili lahko vsi šli tudi v cerkev na Pungratu, a ta grda razvada žalibog še vedno vlada, da se vse drenja pri cerkvenih vratih, ki se tako zamaše, da ne more nihče več naprej, spredaj v cerkvi je pa vse prazno. Da se to več ne zgodi, pozimi ne bo več ob nedeljah ob 10 sv. maše na Pungratu.

4. Ob 8 sv. maša na Pungratu mesto prejšnji dan.

10. V. nedelja po razglasenju Gospodovem, služba božja po navadi. Popoldne ob 2 je v Marijanišču cerkveni govor in litanije, nato pa občni zbor Vincencijeve družbe.

17. I. predpepelnična nedelja; spomin kronanja sv. očeta papeža Pija XI. Ob 10 peta sv. maša in zahvalna pesem.

24. II. predpepelnična nedelja, božja služba po navadi.

Poročeni pari leta 1934

Smrekar Lambert, delavec, Kranj 118, in Sajovic Frančiška, služkinja, Premskovo 133, poročena 14. okt.

Novak Jakob, kolar, Velesovo 34, in Breznikar Marija, delavka, Rupa 32, poročena 14. oktobra.

Ševcu Vilko, tiskarski mojster, Kranj — Gorenja Sava, in Likozar Ivanka, hči trgovca, Kranj 127, poročena 29. septembra 1934.

Kalc Viktor, pleskar, Premskovo 107, in Otorepec Neža, Premskovo 118, poročena 20. okt.

Hedenik Martin, natak, Klanec 53, in Šmajdek Valentina, vlagalka, Klanec 45, poročena 28. oktobra.

Maček Jernej, čevljarski pomočnik, Kokriško predmestje 39. in Zaplotnik Ivana, Kokriško predmestje 78, poročena 4. novembra.

Trdla Bohuslav, tekstilni uradnik, Gorenja Sava, in Bitenc Rozalija, privatna uradnica, Kranj, Savsko predmestje 29, poročena 6. novembra.

Kunzel Herman, brivski mojster, Premskovo 78, in Trdina Hedvika, delavka, poročena 9. novembra.

Nadižar Janez, zidar, Čirčiče 1, in Lakner Angela, Čirčiče 47, poročena 11. novembra.

Globočnik Ciril, tkalski mojster, Kranj 149, in Kos Matilda, Klanec 35, poročena 18. novembra.

Trežje Janez, sin zemljaka, Ilvok 3, in Mrak Marija, Kranj 107, poročena 25. novembra.

Domines Viktor, delavec, Premskovo 110, in Plemelj Terezija, delavka, Premskovo 146, por. 25. nov.

Trobec Peter, čevljarski pomočnik, Naklo 53, in Zamenj Marija, delavka, Premskovo 90, poročena 25. nov.

Trnovec Boleslav, privatni uradnik, Kranj, Kokriško predmestje 96, in Rooss Božena, hči davčnega nadupravitelja v pokoju, Kranj, Kokriško predmestje 28., poročena 27. decembra.

Župnija Šmartin pri Kranju

Oznanila za februar

2. Svečnica. Ob 9 blagoslov sveč, po maši darovanje sveč za cerkev.

3. 4. nedelja po razglasenju Gospodovem. Božja služba obakrat po navadi. Popoldne shod III. reda.

10. 5. nedelja po Razglasenju. Božja služba po navadi. Shod Marijine družbe.

14. Sv. Valentin. Ob 8 v Stražišču soseskina sv. maša.

17. Prva predpepelnična nedelja.

24. Druga predpepelnična nedelja. Božja služba obakrat po navadi.

Umrli v mesecu januarju

12. 1. Marija Hafner, nezak. hči Marije Hafner, tovarniške delavke iz Zg. Bitnja, stara 3 dni.

24. 1. Vladimir Konjar, zak. sin posestnika v Dru-
lovku, star 3 leta.

Poročeni

13. 1. Krmelj Matevž, tov. delavec iz Škofje Loke, in Vilhelmina Hafner, tovarniška delavka iz Sr. Bitnja.

20.1. Jarkovič Franc, tovarniški delavec iz Sv. Kri-
ža pri Kostanjevici, in Frančiška Benedik, tov. delav-
ka v Šmarjetni Gori.

Poročilo za l. 1934

Leta 1934 je bilo v župniji Šmartno rojenih 117 ot-
rok. Umrlo jih je 52, med temi so 4 utonili v Savi, 1
se je ponesrečil v gorah, 1 je bil povožen na železnici,
dva sta umrla nenadoma za srčno kapjo.

Razno

Fantovski sestanek KA v sredo 30. januarja odpade. Vrše se pa sestanki dne 6. in 20. februarja.

Slika bičanega Jezusa v kapeli presv. Srca Jezusovega, delo neznanega italijanskega umetnika iz 16. stoletja, nekaterim tako ugaja, da si žele imeti njen posnetek v domači hiši. Radi tega je župni urad zalozil posnetke te slike in jim oskrbel primeren okvir s šipo. Kdor želi imeti to sliko, jo dobi v župni pisarni za 30 Din.

Tomaža Kempčana Hoja za Kristusom je znamenita nabožna knjiga, gotovo ena najlepših v svetovni literaturi. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani se je odločila, da bo svojo veliko zalogo razprodala po zelo znižani ceni, če se naroči več izvodov. Tako stane vezana knjiga 8 Din. Župni urad jih je naročil večjo množino in se dobe v župni pisarni. Prav bi bilo, če bi vsak katolik prebral vsak dan eno poglavje iz te lepe nabožne knjige, ki vsebuje polno lepih misli in navodil za življenje. Lepo bi bilo tudi, če bi se v vsaki družini morda zvečer pri večerni molitvi prebralo skupno eno poglavje iz knjige.

Izgubljeno in najdeno. V župni pisarni se nahaja še moška niklasta ura in zlat obesek s sliko M. B., oboje je najdeno, pa se lastnika še nista zglasila.

Darovanje sveč na svečnico je lepa stara navada, s katero verniki prispevajo k razsvetljavi župne cerkve in lepoti hiše božje. Ker se je razsvetljava našega glavnega oltarja spremenila, je bilo potrebno, da se napravile tudi nove vrste sveč, ki so bolj primerne za naš novi oltar. Svečar in trgovec Šink pred župno cerkvijo je dal sporazumno s cerkvenim predstojništvom napraviti nekaj sveč novih mer, ki so prikladne za naš glavni oltar. Darovalci sveč na svečnico morejo pri isti tvrdki kupiti sveče nove vrsti, ki gore posebno ob velikih praznikih na glavnem oltarju, morejo kupiti pa tudi sveče stare mere, kakor prej, ker župna cerkev rabi vsakovrstnih sveč.

Popoldanska služba božja in ura molitve. Neke nedelje sem dobil nekaj šolskih otrok, ki so se potikali po dvorani Ljudskega doma in sem jih odpravil ven, rekoč, naj gredo v cerkev k pridigi in litanijam. Toda mali „frkolini“ so moško odkorakali mimo cerkve na Mestni trg. Pa tudi odrasli neredko stojte ali se celo sprehajajo v bližini cerkve ali gredo na sprehod, ne da bi šli popoldne k božji službi. Res da popoldanska služba božja ni pod grehom zapovedana, vendar je pa to lepo in primerno, da se udeležimo popoldanske božje službe. Nedelja je za to, da ta dan Bogu posvetimo v molitvi. Tudi popoldan naj bi bil Bogu posvečen. Potreben je krščanski nauk, da si osvežimo znanje verskih resnic, primerne so popoldanski litanije, da z njimi v cerkvi zaključimo dan in damo Bogu dolžno čast. Krščanski starši, prosim vas, da skrbite, da vaše družine prihajajo tudi popoldne k službi božji.

Zelo neprijetno je prve nedelje v mesecu, ko se molitve skupno v župni cerkvi. Otroci in odrasli, ki ne morejo dobiti knjige Večna molitev, kjer

so razne ure molitve, se pri tej pobožnosti dolgočasijo. Mnogi ne vedo, kaj bi počeli, ko drugi molijo. Dolgo sem premišljeval, kako bi se dalo temu odpomoči. Da bi kupili toliko knjig Večna molitev, ni mogoče. Radi tega smo se odločili, da je župni urad iz Kranja dal ponatisniti uro molitve iz molitvenika Večno življenje. Ta molitvenik in to uro imajo mnogi odrasli in tudi otroci. Je pa to tudi najlepša ura molitve, kar jih imamo. Do prve nedelje v februarju bo odtis te ure molitve že pripravljen. Stal bo le 1 Din. Upamo, da ga bo kupil vsak rad. Kdor pa nima niti enega dinarja na razpolago, mu bomo pa to uro molitve darovali. Na svečnico in v nedeljo 3. februarja se bo ta ura molitve prodajala v zakristiji in pri velikih cerkvenih vratih, vedno pa se dobi tudi v župni pisarni. **Popoldne pri uri molitve naj bi imeli te molitve vsi v rokah.** Pred molitveno uro se bo vsem razložilo, kako se moli ura molitve in nato bomo vsi lepo zbrano molili. Da bo ura molitve bolj živahna, bomo vmes skupno peli nabožne evharistične pesmi. Katera pesem se bo zapela, bo vedno sproti povedal duhovnik, ki bo na prižnici molil uro.

Duh. svetnik Fr. Pokorn:

Kranjski župniki

57. **Anton Pad. Kos** (gl. Letopis M. Sl. 1874, stran XVI. — Odlični Jeseničani, iz zbirke arhiv. Pokorna.), mestni župnik in dekan (1850—1858), ko se je preselil v Ljubljano za stolnega prošta in škofovega generalnega vikarja. — Rodil se je na Savi pri Jesenicah na Gorenjskem št. 16 očetu Francetu Pav. s Plavža in njegovi ženi Apoloniji roj. Stroj dne 3. junija 1805. Njegov oče je bil sprva hišni posestnik, krčmar in vinotrižec. Z varčnostjo in pridnostjo si je pa pridobil toliko, da je leta 1810 že prikupil Fužinsko graščino v Beli peči in naposled tudi na Jesenicah zgradil eno. Oče je bil zgled gospodarjem, mati Polona pa gospodinjam. Njuna poštenost, marljivost, previdnost in vpludnost je slovela daleč na okoli. — Antona so dali starši v šolo v Ljubljano, kjer je študiral z najboljšim uspehom. Po dovršenih gimnazijskih študijah se je odločil brez pomisleka za duhovniški stan, do katerega je imel posebno veselje in ljubezen že od mladih nog. Akolit je postal dne 19. decembra 1824. Subdiakon je prejel dne 16. 8., dijakonat 23. 8., mašništvo pa dne 26. 8. 1828. po spregledu 9 mesecev mladostnosti. Svojo novo mašo je obhajal z veliko slovesnostjo v veselje svojim staršem na Jesenicah dne 8. 9. na Malega šmarna dan let 1828.

Njegove kaplanske službe so bile: na Vačah od 16. 9. 1828 do 24. 10. 1829, nato v mestu Idriji do 5. 9. 1832. Takrat ga je škof Wolf, ki je spoznal njegovo spretnost, poklical v svojo pisarno za škof. pisarniškega notarja, katero službo je vestno opravljal do 4. 2. 1839. Takrat je s škofovim dekretom odšel za župnika v mesto Idrijo, kamor ga je imenovala c. kr. dvorna komora za denarstvo in rudarstvo že 21. 12. 1838. Tam je

pastiroval 11 let. Bil je obenem tudi dekan in častni konzistorialni svetnik in šolski nadzornik.

Dne 14. junija 1850 pa mu je po smrti Dagarina bila podeljena mestna župnija v Kranju, ki jo je modro vladal 8 let. Kakor je v Idriji skrbel za lepoto hiše božje, tako in še bolj v Kranju, kjer je vso notranjost župne cerkve prenovil v gotskem slogu, v katerem je mestna cerkev zgrajena.

Nove ulice v Kranju

Prva številka pomeni novo hišno številko, številka v oklepaju pa staro hišno številko, za tem je lastnik hiše.

I. Mestni trg. 1 (2) Mestna občina Kranj, 2 (3) Mayer Peter, 3 (104) Ručigaj Ernest, 4 (105) Osterman Michael, 5 (106) Rozman Valentin Kristina, 6 (107) Šink Josipina, 7 (108) Zupanc Ignac, 8 (109) Holchaker Franc, 9 (110) Schiffrer Marija, 10 (111) Rakovec Marija, 11 (112) Mayer Mavricij, 12 (113) Hlebš Rudolf, 13 (114) Pavšlar Helena, 14 (115) Pavšlar Helena, 15 (116) Pavšlar Helena, 16 (117) Logar Ivanka, 17 (118) Lukeš Terezija, 18 (119) Kocbek Viktor, 19 (129) Eržen dr. Ivan in Ivanka, 20 (190) Berjak Ivanka.

II. Prešernova ulica. 1 (130) Rakovec Marija, 2 (189) Šinkovec Antonija, 3 (131) Pečnik Fanči, 4 (188) Jäger Otokar, 5 (132) Bizjak Anton, 6 (186-187) Štampihar Jurij, 7 (133-134) Kapušin Jožef, 8 (185) Čadež Bogomir, 9 (135-136) Mestna občina Kranj, 10 (183-184) Bleiweis Karel, 11 (137) Šavnik Slavka, 12 (182) Sabothy dr. Beno in Inka, 13 (138) Šavnik Slavka, 14 (181) Kokl Matija, 15 (140) Majdič Franja, 16 (180) Adamič Anton, 17 (141-142) Crobath Franc, 18 (178-179) Pučnik Konrad, 19, 20 (177) Anderwald Ivana.

III. Mencingerjev trg. 1 (143) Adamič Anton, 2 (145) Puppo Josipina, 3 (146) Puppo Josipina, 4 (23) Majdič Peter, 5 (24) Andrašič Ignac, 6 (1) Gorjane Fr., 7 (16-17) Puhar dr. Srečko, 8 (18) Šumi Alojzija, 9 (147) Rakovec Rudolf, 10 (149) Rakovec Rudolf, 11 (148) Andrej Kmetič, 12 (150) Dolžan Lovro, 13 (151) Bajt Janko, 14 (152-195) Golob Terezija, 15 (196) Bajt Josip, 16 (153) Geiger Konrad, 17 (154) Belec Marija.

IV. Bleiweisova ulica. 1 (155) Česenj Ana, 2 (177) Anderwald Ivana, 3 Pučnik Konrad, 4 (178-179) Pučnik Konrad, 5 (157) Merk Ana, 6 (180) Adamič Anton, 7 (158) Anderwald Ivana, 8 (181) Kokl Matija, 9 (159) Bele Marjeta, 10 (182) Sabothy Beno, 11 (161) Depoli Marija, 12 (183-184) Bleiweis Ferdinand, 13 (162) Lužar Mihael, 14 (185) Čadež Bogomir, 15 (15) Semen Lovro, 16 (186-187) Štampihar Jurij, 17 (163) Fock Maks, 18 (188) Jäger Otokar, 19 (164) Fock Maks, 20 (190) Berjak Ivanka, 21 (165) Fock Maks, 22 (191) Mišič Ida, 23 (166) Fock Maks, 24 (174) Mestna občina Kranj, 25 (167) Markič Mihael, 26, 27 (168) Jeglič Marija, 28, 29 (170) Prevc Rika, 30, 31 (171) Štirn Josipina, 32, 33 (172) Šavnik Leopoldina.

V. Zatišje. 1 (169) Fock Maks.

VI. Maistrov trg. 1 (192, 193, 194) Savnik Ivan, 2 (175, 176) Jeglič Marija, 3, 4 (1) Mestna občina Kranj.

VII. Strossmayerjev trg. 1 (173) Korna ustanova, 2 (17) Župna nadarbina, 3 (4) Župna cerkev Kranj, 4 (5) Kušlan Jernej.

VIII. Cerkevna ulica. 1 (18) Fortuna Martin, 2 (16) Šinkovec Anton, 3 (19) Engelman Anton, 4 (14) Martinjak Franc, 5 (20) Polak Vida, 6 (97) Bidovec Viktor, (21) Turk Marija.

IX. Tavčarjeva ulica. 1 (6) Bučar Marija, 2 (96) Mestna občina Kranj, 3 (7) Benedik Franc, 4 (103) Šumi Ivana, 5 (8) Korbar Cirila, 6 (102) Razpotnik Anton, 7 (9) Kanduč Marija, 8 (101) Krenner Franja, 1 (10) Bizjak Jožef, 10 (100) Bedenk dr. Vincencij, 11 (11) Jezeršek Franc, 12 (99) Alešovec Peter, 13 (12) Šinkovec Anton, 14 (98) Hibel Marija Emil, 15 (13) Šinkovec Anton, 16 (37) Rus Ana, 17 (22) Šuštaršič Ivan, 18 (36) Mayer Julius Frida, 19 (23, 24) Polak Vida, 20 (35) Jekavec Angela, 21, 22 (34) Hudovernik Ciril.

X. Trubarjev trg. 1 (25) Zevnik Neža, 2 (26) Mestna občina Kranj, 3 (27), 4 (28), 5 (29) Mestna obč. Kranj, 6 (30) Kosmač Katarina, 7 (31) Šumi Franc, 8 (32) Florjančič Rudolf, 9 (33) Drinovec Karel.

XI. Savski breg. 1 (38) Jezeršek Neža, 2 (21) Ogrizek Andrej, 3 (39) Macarol Karolina, 4 (20) Korath Gregor, 5 (40) Soklič Vincencij, 6 (19) Jeršin Ivana, 7 (22) Marenčič Marija, 8 (18) Konzumno društvo, 9 (26) Engelman Ivan, 10 (17) Kristan Peter, 11 (27) Pirc Ciril, 12 (16) Krenner Jožef, 13 (28) Zupanc Karel, 14 (15) Engelman dediči, 15 (29) Šmajd Marija, 16 (14) Sirc Franc, 17 (30) Jamnik Franc, 18 (13) Gabrič Ignac, 19 (31) Kurmer Ivan.

XII. Sejmišče. 1 (24) Marenčič Marija, 2 (25) Štefe Anton.

XIII. Kosovska cesta. 1, 2 (47) Zadruga Delavski dom, 3, 4 (33) Zupan Ivan, 5, 6 (34) Kristančič Ana, 7, 8 (35) Zupan Marija, 9, 10 (36) Rakovec Marija, 11, 12 (37) Ažman Karel, 13, 14 (62) Jadransko-posavska čevljarina, 15, 16 (38) Volčič Marija, 17, 18 (48) Mestna občina Kranj, 19, 20 (39) „Indus“, 21, 22 (40—43) „Indus“.

XIV. Grajska ulica. 1 (43) Cimerman Pavla.

XV. Gasilski trg. 1 Mestna občina Kranj, 2 (197) Schiffrer M., 3 (44) Drž. erar, 4 (45, 46) Urlich Radojko, 5 (47) Jakofčič Mihael, 6 (48) Jezeršek Marija, (92) Rabič Franc.

XVI. Jenkova ulica. 1 (49) Barle Ivan, 2 (91) Bučar Marija, 3 (51) Žagar Franc, 4 (90) Rakovec Ivana, 5 (52) Malenšek Ivan, 6 (89) Silnik Marija, 7 (53) Završnik Alojzija, 8 (86) Anzele Ivan, 9 (57) Špenko Helena, 10 (88) Bidovec Janko, 11 (58) Bajželj Peter, 12 (95) Mestna hranilnica, 13 (59) Brilly Ana, 14 (85) Šavnik Slavka, 15 (60) Pečnik Alojzij, 16 (84) Cof Ivan, 17 (61) Černe Franc, 18 (83) Pernič Franja, 19 (62) Exler Karel, 20, 21 (63) Kosiša Franciška, 22, 23 (64) Jagodic Franciška, 24, 25 (65) Česenj Ivan, 26, 27 (66) Blaznik Leopold, 28, 29 (67) Štirn Jožef, 30, 31 (68) Džanga Katja, 32, 33 (69) Hubad Ivan, 34, 35 (70) Lampe Jožef.